

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Konstantynopol, 8. Sierpnia. — Znany generał Prim przybył tu wraz z 6 oficerami i ma zamiar udać się do Szumli. Ministrowie otomańscy uprzejmie przyjmowali u siebie tego generała.

Ateny. — Na mocy prawa z 6. b. m. zostaje zakazany wywóz zboża z Grecji na rok 1853. Zniesiono celną skalę i zaprowadzono natomiast stałe cło 50 hepta za kilo pszenicy dowiezionej i stosunkowo na inne zboża.

Paryż, 18. Sierpnia. — Constitutionnel donosi z Konstantynopola pod dniem 5. b. m.: Austria ma zamiar obsadzić Serbią w 40,000. Turcja wysłała wojsko na pomoc księciu Aleksandrowi, który się uzbraja. Według tegoż dziennika zainterpelowano z tego powodu internuncjusza austriackiego p. Brucka, ale dostatecznej nie dał w tej mierze odpowiedzi. Austria obstaje przy swym zamiarze. — Dziś cesarz niewyjechał do kąpieli morskich w Dieppe.

Berlin, 20. Sierpnia. — Naj. Pan raczył nadać burmistrzowi Grodeck w Gdańsku tytuł nadburmistrza.

Berlin, 19. Sierpnia. — Naj. Pan opuścił Puttbus w dniu 27. b. m. z rana, tegoż dnia uda się na Szczecin i Berlin do Wrocławia.

— Książę pruski wyjedzie po manewrach gwardyi i 3 korpusu armii, do Ołomuńca, celem obejrzenia trzech korpusów armii austriackiej, należących do kontyngensu rzeszy niemieckiej. Przegląd ten odbędzie się na mocy rozporządzenia bundestagu.

— Na poniedziałkowym posiedzeniu celnj konferencji roztrząsano projekt pruski, względem zniesienia cła od żelaza zagranicznego. Wyrzeczono niektóre nieprzychylnie zdania przeciw wnioskowi pruskiemu, żadnego przecie nieuchwalono w tej sprawie postanowienia. Zdaje się, że uchwały w ważniejszych przedmiotach taryfy wcześniej nie zapadną, aż z całego toku układów da się poznać, względem których przedmiotów najwięcej zachodzi zdań sprzecznych.

(Kor. Cz.) — Niewyczerpana kwestya wschodnia jeszcze w niepełności zostaje. Doszły nas już w prawdzie wiadomości z Petersburga, że cesarz Mikołaj zdaje się być skłonny do dania przyzwolenia swego propozycjom wiedeńskim, lecz stanowcza odpowiedź cesarza na 10 b. m. spodziewana, jeszcze dotąd oficjalnie wiadomą nie jest. Nie można wszakże ani na chwilę powątpiewać, że cesarz zgodzi się na propozycje, gdyż one o ile wiadomo niczem więcej nie są jak tylko tym czego żądał książę Menżykow. — O wyjściu wojsk rosyjskich z Księstw naddunajskich propozycje wyrzeczony ani wspominają, zostawiając wypełnienie warunku tego położonej w cesarzu Mikołaju nadziei. Jest to zaufanie dyplomacji w niezwykłym charakterze cesarza; wszeczhmożny władca zna onego źródło i powody. Tak więc zdaniem organów oficjalnych lub inspirowanych, kwestya wschodnia ukończoną zostanie. Co do nas pozwalamy sobie o tym wątpić, choćbyśmy nawet posądzeni być mieli o duch niedowiarstwa, o to co dziś Journal des Debats zowie „esprit chagrin”, lub nawet o coś gorszego jeszcze. Czas pokaże czy mieliśmy słusność, i to w ten czas, kiedy przyjdzie alternatywa, ewakuacja lub indemnizacja! — Aż do tej chwili prosimy dla naszego grzechu niedowiarstwa o rozgrzeszenie.

Ponieważ mowimy o wschodzie, donoszą nam, że wyjdzie tu wkrótce z druku, tłumaczenie niemieckie dzieła znanego publicysty i członka parlamentu angielskiego p. Urquhardt; The mystery of the Danube (Tajemnice z Dunaju) napisane w Londynie w r. 1851. Dzieło to obejmuje wszystkie strony kwestyi wschodniej dotyczące: — traktuje o stosunkach kwarantanny rosyjskiej; traktatu austro-angielskiego z dn. 3. Czerwca 1838, tudzież kanału do Kustendzi, którego Rosya nigdy niepozwoliła wykonać, z kartą tegoż kanału. W piśmie tém dążność i zachody rusko-greckie obszernie są skreślone. Trwożliwy tłumacz, opuścił w tekście niemieckim zarzuty i pociski wymierzone przez p. Urquhardt przeciw lordowi Palmerston. Pan Urquhardt długo bawił na wschodzie, i był sekretarzem poselstwa angielskiego w Carogrodzie. Jakkolwiek jest człowiekiem stronnictwa, dzieło jego zasługuje na uwagę ludzi myślących.

Kwestya małżeństw mieszanych jest, stósownie do wiadomości z Trewiru z dn. 4. b. m., na drodze porozumienia. Biskup Arnoldi ma, jak mówią, dostać koadjutora, a Rzym przychylił się do zasad proponowa-

nych w tej mierze dla Niemiec, przez innych biskupów katolickich, i udzielił tymże potrzebne w tej mierze pełnomocnictwa. Ta decyzja Ojca ś. wielki wywrze wpływ na spokojność konfesyonalną w Niemczech, i z wielką radością przyjętą wszędzie została.

Gazeta Krzyżowa — wykazując jak słusznie należy się rządowi rosyjskiemu za wyprawę do księstw naddunajskich wynagrodzenie, czy to pieniężne, czy terytoryalne, powiada, że skoro tylko gabinety załatwią kwestyę wschodnią, zwrócą niewątpliwie swoją uwagę na Rzym i rozpoczną negocjacje o ustąpienie wojsk francuzkich ze stolicy Ojca ś. Nowa zwrotka odwiecznej piosnki tejże Gazety: alians z Rosyą, wojna z Francją!

Ród krawców, którzy jak wiadomo, należą do umysłów najburzliwszych, czy to dla tego, że ciągle siedzenie pędzi im krew do głowy, czy też z powodu, że w sztychu igły widzą en miniature pchnięcie sztyletem, nowych malkontentów wnet na świat wyda. Wiadomo już pewnie wszystkim, że wynalezioną została machina do szycia. Otoż wynalazca tejże angielskiej machiny do szycia, kosztującej obecnie 110 tal. zamierza zniżyć cenę takowej. Powiadają już, że każdy regiment wojsk pruskich ma sprawić sobie z kasy wspólnej taką machinę, której szybkość w szyciu jest niezrównaną.

Do wiadomości, którą w liście wem dałem o nadzwyczajnym obchodzie (zwykle bardzo prywatnie odbywanym) jaki się gotuje na 28. b. m. w okolicach Berlina na pamiątkę bitwy z Francuzami pod Grossbeeren (1813) muszę jeszcze dodać, że ten obchód coraz większego nabiera znaczenia i może dać powód do manifestacji, której skutki mogą się stać bardzo ważnymi. Magistrat Berlina wydał na dniu 10 b. m. proklamacyę do mieszkańców, abysię jak najliczniej udali w dn. 28 b. m. do Grossbeeren. Wszystkie cechy, towarzystwa patryotyczne, wojskowi z owj epoki, gieldy strzeleckie etc., wszystko to wyjdzie z chorągwiami; a cóż dopiero mówić o znanym towarzystwie Treubundu. Magistrat Berlina nie tylko sam wyznaczył 200 tal. z kasy miejskiej jako składkę do komitetu obchodowego i sam wysłał deputacyę ze swego łona pod przewodnictwem drugiego burmistrza p. Naunyn, ale nadto zavezwał grono reprezentantów miasta (Stadtverordneten), aby równy udział w tem święcie narodowem wzięli. Ponieważ Grossbeeren jest w bliskości Berlina na drodze żelaznej do Drezna i Lipska prowadzącej, jest do przewidzenia, że w dn. 28 b. m. po takich przygotowaniach, znajdzie się tam połowa Berlina.

Dania.

Kopenhaga, 17. Sierpnia. — Od onegdaj do wczoraj zachorowało na cholere 56 osób, a umarło 27, od wczoraj do dziś zachorowało 45, umarło 25. W ogóle zachorowało 7088 osób, a z tych umarło 3834 na cholere.

Francya.

Paryż, d. 15. Sierpnia. — Amerykański poseł doniósł wczoraj ministrowi Drouin de l'Huys, że od dnia 15. m. b. zaczyna wypełniać rozkaz swojego rządu Stanów zjednoczonych, aby się wstrzymywali od wszelkich dyplomatycznych występowań i dworskich wystawności i zachowywali w prostocie republikańskiej przepisy swego rządu w krajach cudzoziemskich i bronili interesów współobywateli swoich za granicą. (Kosta) Z tego tedy powodu donosi poseł amerykański panu Drouin de l'Huys, iż dla rozróżnienia od pozostałych członków ciała dyplomatycznego nie przybędzie d. 15. b. m. na uroczystość powinszowania i na wielkie wystąpienie w tuileryach.

Paryż, d. 16. Sierpnia. — Wczorajsza uroczystość według Monitora zaczęła się w tuileryach, od składania powinszowań cesarzowi, który z cesarżową przybył w południe na salę Ludwika XIV. Początek uczynili księżęta i księżniczki z jego rodziny i książę heski. Później składali powinszowania dnia tego cesarzowi ministrowie, kardynałowie, marszałkowie, admirałowie, wielu biskupów i cały dwór, poczem cesarstwo z wszystkimi gośćmi udali się na nabożeństwo do kaplicy. Ztąd cesarżowa udała się do swoich komnat, cesarz zaś na salę tronową, gdzie otoczony swoją rodziną, ministrami, dworem, marszałkami przyjmował powinszowania ciała prawodawczego, wprowadzonego przez wielkiego mistrza. Cesarz uchwyciwszy rękę posła angielskiego rzekł: dziękuję cię dyplomatycznemu za jego powinszowanie. Co mnie najbardziej dziś cieszy, że widzę pokój Europy ustalony — przynajmniej tak go uważam, — bez ujmy godności lub miłości własnej jakiegokolwiek narodu. Potem składały powinszowania wielkie ciała państwa i wielcy dygnitarze.

Po południu był wielki obiad w tuileryach, na który przybyli rodzina cesarska, ministrowie z małżonkami, wielcy urzędnicy koronni.

Wczoraj było wiele bankietów wyprawionych. Najświetniejszy wyprawiła rada gminna na ratuszu dla najwyższych urzędników stanu w przepysznie oświetlonej sali tronowej. Prefekt Sekwany miał przytem mowę toastową. Bawiono się dobrze kosztem miasta.

Z rana na uroczystości napoleońskiej rozdzielano kosztem miasta pokarmy pomiędzy ludzi biednych. Rada gminna paryzka przeznaczyła na to 100,000 fr. Mimo dżdżystego powietrza pełno było ludu po ulicach. Na polu marsowym wyprawiali artyści z hipodromu sztuki na koniach; skoczki na linach tańczyli, Godard puścił się ztamtąd ogromnym balonem, a trupa cyrku przedstawiała zdobycie Laghouaty. Nie ustający ogień karabinowy i dekoracje bardzo się podobały ludowi. Nie wspominamy o innych zabawach ludowych, jako powtarzających się na podobnych uroczystościach. Na wieczór błyszczało różnokolorowych lamp przeszło pół miliona od łuku tryumfalnego gwiazdy aż do palacu tuileryjskiego, na arkadach, lukach i gzymsach. Ognie sztuczne palono na trzech miejscach. Cesarz z cesarżową przejeżdżali się po południu w otwartym pojeździe bez eskorty i przypatrywali się zabawom publicznym. Dopiero po upływie kilku godzin wrócili do tuileryów. Monitor powiada, że ta uroczystość kosztowała 700,000 fr., połowę zapłaciło miasto, dla tego piękne ma długie.

— Z Besiki przybył do Tulonu okręt „Montebello”, jak donosi telegraficzna depesza.

— Korespondent gazety kolońskiej donosi, że masto Paryż nieokazywało tej radości zwykłej przy wielkich uroczystościach, nie witało cesarza z wylem: niech żyje — milczało. Tak milczały też nieurzędowe gmachy wieczorem, ani lampki nie było, widać po kamienicach prywatnych, wszystkie niemal były w ciemności nocnej pograżone. Paryż nawet ciemniejszym się wydawał, niż w zwyczajnych dniach, gdzie kramy otwarte i oświetlone, dodają mu pewnego uroku. Jedno tylko uderzyło, że cesarżowa straciła swą wiotką kibić.

— Ledru Rollin zachorował na zapalenie mózgu.

(Kor. Cz.) Paryż, d. 10. Sierpnia. — Zamieszczona w Monitorze wiadomość, że cesarz Rosji przyjmuje przedłożony projekt do ugody, zamieniła tutaj nadzieje spokojnego załatwienia trudności na wschodzie w pewność. Według telegraficznej depeszy z Londynu odpowiedź ministrów w parlamencie niemniej brzmi zadowolniająco. Lord Clarendon nie robi wprawdzie wzmianki o przyjęciu projektu do ugody przez Rosję, ale zapewnia, że Francja i Anglia nie zezwolą na żadne porozumienie, w którymby niezawisłość Turcji nie była zapewnioną, a ustąpienie wojsk rosyjskich z księstw naddunajskich uważa za warunek *sine qua non*. Lord Russell zobowiązał się przed odczytaniem parlamentu przedłożyć zupełnie sprawozdanie w kwestyi wschodniej, zatwierdził on także wiadomość o przyjęciu przez Rosję wyprawionego z Wiednia projektu do ugody. Taka była treść telegraficznych wiadomości, która jednak nie zgadza się z osnową w całości w dzisiejszych dziennikach angielskich zamieszczonej odpowiedzi ministrów, a mianowicie oświadczenie lorda Russella znacznie skrzywiono. Po potwierdzeniu odebranych wiadomości z Wiednia dodaje on, że przyjęcie przez Rosję projektu do ugody, nie może się odnosić do tego projektu, który w konferencji wiedeńskiej był przyjęty, bo ten dopiero 2. t. m. do Petersburga był wyprawiony. Wiadomość przeto umieszczona w Monitorze niema tej doniosłości, jaką jej nadać chciano. Jakoż projekt orzeczony częściej zmianie ulegał, i trzeba oczekiwać odpowiedzi z Petersburga na przedłożenie dosłownej treści w ostatniej chwili przyjętego projektu, a to t. m. bardziej, że w nim o ustąpieniu wojsk rosyjskich wyraźnie ma być zrobiona wzmianka.

Cokolwiekby, tutaj pewność o przyjęciu projektu do ugody przez Rosję nie zachwiała się, a zamieszczony dzisiaj dekret w Monitorze udzielający p. Drouin de l'Huys wielki krzyż legii uważanym jest za oznakę zakończenia trudności na wschodzie i zadowolenia cesarza Francji z dyplomatycznych zabiegów ministra. Przecież obok tego różowego widzenia rzeczy utrzymuje się niemianowanie, według którego trzeba w odznaczeniu p. Drouin de l'Huys dopatrywać bliskiego popadnięcia w nielaskę. Ustąpienie Rosyan z księstw naddunajskich po oświadczeniu ministrów Anglii nie może żadnej podlegać wątpliwości (?) a z niem ostateczne załatwienie trudności. Tak też i Assemblée nationale rzecz widzi, a chociaż w obecności nie obawia się zająć wojennych, przecież o przyszłości nie najlepiej rokować się zdaje, i w antagonizmie ludności chrześcijańskiej z muzułmańską, widzi powód do nowych zaburzeń. Assemblée nationale zdaje się podzielać Turcyi za nieodzowną uważać konieczność i nie zastrasza się panowaniem Rosji w Konstantynopolu. Przeciwnie P'Univers już teraz wojnę krzyżową przeciw niej ogłasza, w panowaniu Rosji w Konstantynopolu widzi rozbudzenie się ducha Focysza z ramieniem Mahometa II. a grecką schyzmę uważa za islamizm w obecności.

Przygotowania do uroczystości napoleońskiej rażno postępują. Na placu de la Concorde i wzdłuż głównej ulicy na polach elizejskich, wznoszą niezłuczone arkady w stylu maurytańskim. Opisanie szczegółów dużo zajęłoby miejsca; dosyć powiedzieć że przy różnobarwnym oświetleniu wśród nocy, te tysiące linii architektonicznych Paryżanom przypomną tajemną przeszłość Hiszpanii, tak miłą dzisiejszej Francji. Aby wam dać wyobrażenie o ognistym morzu oświetlenia placu de la Concorde i pół elizejskich wspomnieć muszę, że przeszło 400,000 lampionów do tego użytych będą. W dniu uroczystości napoleońskiej posąg marszałka Ney'a ma być inaugurowany, równie kosztary koło hôtela de ville poświęcone. Prefekt miasta p. Haussman wyprawi wielkie śniadanie w gmachu miejskim, na które przeszło 100 osób odebrało zaproszenie. Obawa wojny ustępuje, i już tylko o fetach myślą Paryżanie. P. Kissielew tak zadowolony rozstrzygnięciem trudności na wschodzie, że po 15. Sierpnia ma dać obiad dyplomatyczny i zdaje się, że głoszone przez p. de Laguerroniére zwycięstwo dyplomatyczne zachodu *quatre contre un*, nie zraża go. Wypadki na wschodzie wzbogaciły literaturę francuską tłumaczeniami różnych pism i poezji rosyjskich, jak i rozpra-

wami nad stosunkami wewnętrznymi Rosji. Są to po większej części płody bez wewnętrznej wartości, literackie efemeridy. Na murach Paryża poprzyklepiano znów zapowiedzenie nowego dzieła w tej samej treści. Do poważniejszych pojawów o Rosji policzyć można: Le recueil des documents pour la plupart secrets et inédits którego drugi zeszyt z końcem miesiąca z druku wyjdzie. Mówią o płodach literackich muszę wspomnieć o nowym dziele Proudhona: la philosophie du progrès które jeżeli nadzór prasy nie położy swego veto, w tych dniach wyjdzie na świat. Historia rewolucji p. Villiamé doczekała się 4go wydania, i to już wyczerpane. Z tej okoliczności dzienniki rojalistowskie wnioskuje, że widmo rewolucji nie jest jako imperyalisci twierdzą, na zawsze przywalone kamieniem grobowym.

Anglia.

Londyn, 15. Sierpnia. — Z obiadem rybnym ministeryalnym, który onegdaj odbył się w Greenwich i na który kilku ministrów nie przybyło (lord John Russel, lord Clarendon i Sir Charles Wood), uważać można posiadzenia parlamentu za ukończone. Izba niższa zgromadziła się w sobotę około południa na krótkie posiedzenie i będzie wcześniej aż do zamknięcia parlamentu zgromadzać się. Chodzi tylko o pokończenie robót formalne. Nie przyjdzie zapewne do rozpraw nad sprawą wschodnią, ponieważ angielskie ministerstwo wytrwale odmawia wszelkiego objaśnienia. Członkowie parlamentu rozjadą się z tą samą niewiadomością o sprawie nad Dunajem i nad Bosforem, jak wczasy posiedzeń, podczas których na koniec ich odsyłano z ciekawością. Prasa zaczyna się także przyzwyczajając do tych ciemności, tylko tu owdzie, jakowy tygodnik rozwodzi swe żale i westchnienia nad utraconym honorem Anglii, ponieważ zamiast dopomagać sultanowi, sekundowała Rosji. Żartują sobie niezmiernie z owęj wojny wodnej i spokojnej na morzu pod Portsmouth, tak opowiada np.: The Press, że wielka księżna Olga z wielką przychylnością wymawiała o tém niezmiernym widowisku i przytém rzekła: jakżi to musi mieć respekt Anglia przed potęgą Rosji, kiedy mimo tak ogromnych zasobów wojennych nieśmie przeciw niej wystąpić! Publiczność angielska niewierzy jeszcze w załatwienie sprawy wschodniej, pyta, czemu ministerstwo nie chce ust otworzyć i przerwać owego milczenia o tej sprawie, kiedy, jak lord Clarendon zaręcza, propozycje mocarstw sultan i car przyjęli. Tym sposobem powinny się być zakończyć nieporozumienia, a z niemi i milczenie stałe ministrów angielskich! To okłębianie się ministrów niaprzebitą mgłą dyplomatyczną zły wpływ wywiera szczególnie na naszą giełdę, a nie jeden giełdowy spekulant niemoże z tego powodu zasypiać spokojnie i nadwężone nerwy niepokojem pokrzepić. Ze wszystkich większych dzienników porannych jedna tylko Times znajduje słowa rozumujące o sprawie wschodniej i to tylko dla tego, aby dowieść, że nigdy nie walczyła przeciw sprzymierzu z Francją lub republikanem Ludwikiem Napoleonem, ale tylko przeciw sprzymierzu z despotycznym cesarzem Napoleonem III. Niech tam prawi lord Malmesbury co chce, takiego sprzymierza nie było nawet za ministerstwa Derby, przychylnego Francji, owszem przeciwnie tenże sam lord Malmesbury, który swemu przyjacielowi Napoleonowi tak skwapliwie sypał publicznie pochwały, w równym czasie zawiązywał poufne sprzymierza z Rosją i niemieckimi rządami, których było celem obrona stosunków terytoryalnych terażniejszych przeciw jakowym nadużyciom lub wybrykom Francji. O braterstwie owoczesnym z Francją nie było wówczas mowy. Car atoli w swojej spekulacji na to wzajemne niedowierzanie rządów angielskiego i francuskiego za daleko się posunął i ztąd poszedł według Times cały krzyk i narzekania Menzykowa. W tym peryodzie natarcywości najzaszczytniej przeciw się znalazł Ludwik Napoleon, pokazał się godnym zaufania Anglii i tak wspólnie odniesiono zwycięstwo (?) nad barbarzyńskimi żądaniem i groźbami trzeciego mocarstwa, jakiego trudno świetniej i zupełnie odnieść. Times widać intonuje psalmowe pieśni zwycięstwa, a to jej wcale nie przeszkodzi za kilka dni zamienić w narzekania Joba.

Times donosi o pogłosce, jakoby poseł angielski Sir John M'Neil w Teheranie w skutek intryg rosyjskich, perskich z Dost Mahomedem w Kabulu w niemile zaszedł stosunki a potem opuścił stolicę perską, ponieważ się dowiedział o sprzymierzu ich przeciw Anglii. Pogłoska ta nie jest nową, wspominamy atoli o niej dla tego, że dochodzą nas wiadomości o wielkich uzbrojeniach Persji pod Heratem i o naborze ogromnym do wojska w Afganistanie i Bokarze, co nas naprowadza na myśl, iż ma zamiar Rosja rzucić wojska na armię indoangielską. Benares Recorder taką w tej mierze zamieszcza korespondencją: przed sześciu miesiącami widziałem pismo posła rosyjskiego w Bokarze w którym stało, że Rosja sposobni wyprawę przeciw zachodniej Azji, 20,000 piechoty, 20,000 kawalerji i 3000 artylerji, brygadami pójdą przez pustynię, aby się połączyć z wojskami króla perskiego i kabulskiego. Z drugiej zaś strony wielkie jest podobieństwo, że uzbrojenia w Persji w żadnej nie zostają styczności z planami rosyjskimi i dotyczą może walki, która ma się rozpocząć pomiędzy królem Bokary i Dost Mahomedem, przyczem Persyą będzie wciągnięta do wojny. Rosja ostatnimi czasy bardziej zakroiła na posiadłości tureckie w Azji, aniżeli na walkę z Anglikami o panowanie nad Indiami.

Austria.

Wiedeń, 17. Sierpnia. — Koresp. austr. pisze pod dniem 16. b. m.: Jutrzejša Gazeta Wiedeńska przyniesie obwieszczenie najwyższego postanowienia z dnia 13. b. m., na mocy którego stan oblężenia w stołecznym i głównym mieście Wiedniu, tudzież w stołecznym mieście Pradze i twierdzach czeskich Königgrätz, Theresienstadt i Josephstadt zniesionym będzie z d. 1. Września, a w skutku tego zniesienia zwykłe władze cywilne i sądy wejdą w przypadający im zakres regularnej działalności. Zaprowadzenie stanu oblężenia było naturalnym smutnym następstwem pożalowania godnych wypadków, które przywiodły do tak głębokiego wstrząśnienia państwa. Wzmiankowane powyżej najw. postanowienie służyć za dowód, że przyczyny które sprowadziły za sobą ogłoszenie stanu oblężenia w Wiedniu i Pradze, uznane są za ustałe, a warunki do przywrócenia zwy-

kłego porządku rzeczy istnieją wedle najwyższego zdania; dozwala ono przeto pożądaną żywić nadzieję, iż tak jak z szybko postępującą organizacją państwa, również gdzieindziej, gdzie dotąd stan wojskowy jeszcze istnieje, warunki te podobnie zwolna się znajdują, tam podobnego aktu łaski cesarskiej z ufnością oczekiwać można.

N. Pan przybył 14. przed wieczorem do Ischl.

— Ze Skutari donosi Gazeta Zagrzebska d. 26. z. m. zawięła do portu Antivari wojenna korweta na której znajdował się brat cesarski arcyks. Maksymilian. Kiedy z twierdzy tureckiej odpowiedziano na powitanie korwety, JCW. wysiadł na ląd i udał się do mieszkania e. k. ajenta konsularnego p. Bradas a potem odwiedził dowódcę twierdzy Laybega i biskupa misji p. Poten; następnie arcyksiążę przyjmował i odbywał przechadzkę w okolicy, rzucając pieniądze między lud, który mu się po ulicach do nóg ciskał. Dnia 30go z. m. przybył do Cetinii fmp. i zastępca namiestnika Dalmacyi bar. Mamula w orszaku oficerów i urzędników, których książe Daniel na przeciw niego wysłał. Przyjęcie jego było świetne, ale podróż ta bynajmniej nie nosi na sobie cechy urzędowej i celem jej jest tylko obejrzenie ważniejszych punktów ostatniej wyprawy. Niedawno fmp. bar. Mamula przesłał księciu Danielowi z polecenia JCMci portret cesarza.

— Naj. Pan wręczył osobiście hr. O'Sullivan posłowi belgijskiemu wielką wstęgę orderu Leopolda. Księżna brabancka odwiedzi po drodze cesarza Ferdynanda w Pradze; matka jej arcyks. Marya Dorota uda się później nieco na krótki czas do Brukseli. Księżna Brabancka opuściła stolicę w niedzielę rano osobnym pociągiem kolei w towarzystwie matki i arcyks. Elżbiety siostry, tudzież arcyks. Józefa brata swego, którzy ją do Morawy odprowadzą. W orszaku księżny znajduje się oprócz wymienionych już osób, syn ks. Meternicha.

Rossya.

Petersburg, 9. Sierpnia. — Nadworny dziennik rosyjski, Północna pszczoła umieszcza nową poezją Iwanowa, opiewającą wkroczenie Rosyan do księstw naddunajskich, jak następuje: Z Bogiem na daleką, pełną sławy drogę! Z Bogiem synowie północy! Niech poznają nasi sąsiedni pobratymcy, że obok żelaznego nakazu nikomu niewolno wspólnie panować, skoro raz posłyszają na polach bagiety rosyjskie, że znanym szlakiem jak na paradę idziemy, a Carogród znów zadrzy od grzmotu rosyjskiego; że według odezwy Mikołaja przypominamy dawne czasy sobie i że nikomu nie ustąpimy praw naszej ojczyzny. Niechaj sąsiad jeżeli chce, powołuje sobie innych na pomoc, niebędziem nigdy liczyli nieprzyjaciół, nigdy zwycięstw. Próżnemi są ich usiłowania, czas woli bożej nadszedł i orzeł dwugłowy szeroko rozciął skrzydła swoje! I znów zwraca przerażony wzrok świat na świętą Rosyę i musi głęboką zazdrością przejść zamilknąć przed nami. Naprzód więc! Opatrzność jest naszą ochroną i tarczą! Połowa świata patrzy na nas pełna podziwienia i strachu! — Nowa ta oda wcale niezwiastuje pokojowych uczuć, ile że zamieszczona jest w nadwornym dzienniku.

W wojsku rosyjskiem w księstwach naddunajskich wielu jest Serbów. Wojsko rosyjskie nosi znaknięte gałganie i krzyże i objaśniają to: te znaki bierzemy w pole na znak, że idziemy bić się za wiarę i krzyż.

Księstwa naddunajskie.

Gaz. Bukar. niem. donosi z Bukaresztu 4. b. m. (23. z. m.) że dniem przedtem obchodzono imieniny W. ks. Maryi Aleksandrowniej, W. ks. Maryi Leuchtenbergskiej i W. ks. Maryi (wdowy po W. ks. Wejmarckim niedawno zmarłym). W kościele serindarskim odprawiono nabożeństwo, na którym znajdowali się głównodowodzący armią okupacyjną generał adjutant książę Gorczakow; dowódca 4 korpusu piechoty generał jazdy Dannenberg; dowódca straży przedniej generał adjutant hr. Aprel-Elmpt; generał adjutant Kotzebue szef sztabu generałnego, naczelnik artylerji generał porucznik Sierputowski; generał major z orszaku cesarskiego książę Urusów; generał major Butrlin generałny kwatermistrz; jeneralny intendent generał major Sattler; generał major Czerwiński; dyrektor kancelaryi dyplomatycznej tejże armii radca stanu Kotzebue, tudzież wszyscy oficerowie i urzędnicy armii, a przytém wszystkie władze wołoskie i mnóstwo bojarów. Dnia 2 b. m. generał major z orszaku cesarskiego hr. Orłow-Denisow mianowany niedawno atamanem kozaków należących do armii okupacyjnej przybył do Bukaresztu.

Kronika miejscowa.

Poznań, d. 20. Sierpnia. — Gazeta niemiecka poznańska donosi, że tu utworzyło się towarzystwo filialne, celem popierania ewangelickich misji pomiędzy poganami. Członkiem towarzystwa każdy być może, kto opłaca składkę regularną do kasy towarzystwa. Na czele tego towarzystwa stoją: 1) jako prezes pan landrat Benckendorf Hindenburg, 2) jako sekretarz pan Gravenhorst, sędzia powiatowy, 3) jako kasyer pan Krüger, kupiec drzewa, 4) pan Forestier, sędzia apelacyjny, 5) pan Sommerfeld, podpułkownik, 6) p. Wendland, radca ekonomiczny, 7) p. dr. Siedler, radca konsystoski, 8) p. Hertwig, wyższy kaznodzieja,

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki: co tylko opuścił prasę ósmy Tom Dziejów Rzeczypospolitej polskiej Jędrzeja Moraczewskiego, i jest do nabycia w tej księgarni, której nakładem wyszedł, tudzież we wszystkich krajowych i zagranicznych księgarniach.

OBWIESZCZENIE.

Spis wszystkich osób, co w mieście tutejszem jako przysięgli mogą być wybranymi, stosownie do §. 65. Ordynacji z dnia 3. Stycznia 1849. r., dnia 12., 13. i 14. Września r. b., w Sekretaryacie naszym podczas godzin służbowych do wglądania dla każdego będzie wyłożony.

Jeżeli kto bez przyczyny miał być opu-

szony, lub bez względu na przyczynę uwolnienia jego od przyjęcia takiego urzędu służącego tej listy miał być przyjęty, winien reklamacyą swoją w tych trzech dnach podać do protokółu. Po ich upłynieniu lista zostanie zawarta.

Poznań, dnia 16. Sierpnia 1853.

Magistrat.

Walne Zebranie towarzystwa agronomicznego Średzko-Wrzesińskiego odbędzie się dnia 1. Września r. b. od godziny 9tej zrana w lokalu oberżysty Hüttnera w Środzie.

Na tém Zebraniu podane będą ważne przedmioty pod dyskusyą; — odbędzie się wystawa płodów i bydła i nakoniec nastąpi wylosowanie stadnika, oszacowanego na 60 Tal., który otrzy-

9) p. Niese, wyższy kaznodzieja wojskowy, 10) p. Bock, kaznodzieja dywizyjny.

Lwów, d. 18. Sierpnia. — W Pakosławiu $\frac{3}{4}$ mili oddalonym od nas wybuchła pomiędzy bydłem zgorzelina. Na tę zarazę padło tam od dni 8 już wiele bydła, a nawet wiele świń. Wieśniacy jedli z początku z nich mięso, niedziw, że wielu zachorowało. Były przypadki, że ludzie wzięwszy mięso z nich do ręki zadraśniętej lub zbolątej, dostawali pytoci i ręka nadzwyczaj napuchła. Jedno 12letnie dziewczę w skutek tej zarazy w trzy dni umarło, dostawszy nawet pytoci na twarzy. Komisarz okręgowy zarządził więc zakopywanie zdechłego na tę zarazę bydła głęboko w ziemię wraz skórą i zakazał surowo pożywania z nich mięsa. Lekarz powiatowy p. dr. Rehfeld z Grodziska udał się do Pakosławia, celem zarządzenia środków lekarskich.

Inowrocław, 19. Sierpnia. — Zbieg jeden z Królestwa polskiego, który za kradzież odsiedział w więzieniu tu karę został wydany i oddany władzom polskim. Ponieważ jednak nieudowodnił, że urodził się w Królestwie polskiem, przeto władze polskie oddały go pruskim, a tego z żoną i pięciu dziećmi do Ameryki wysłały. Gaz. niem. poz.

Wiadomości handlowe.

Gdańsk, 18. Sierpnia. — Targ poniedziałkowy Londyński był słaby i nie podniósł upadku cen z zeszłego tygodnia; ale depesza telegraficzna z targu wczorajszego (17. Sierpnia) przyniosła wiadomość, że ceny Angielskiej pszenicy poszły w górę o 1 szyl. na kwarterze, a na zagraniczną było więcej żądania.

Zniwa zaczęto w Anglii przy najpiękniejszej pogodzie i gatunek ziarna jak się zdaje będzie zadowalniający; ale niedostateczność zbioru co do ilości z każdym dniem jaśnieje i pewniej się przedstawia, a szerząca się choroba kartofli ubytek ten silniej jeszcze da uczuć.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu:

pszen. jęczm. owsa. żyta. bob. i groch. siem. ln. i rzep. cet. maki.					
z kraju	103,71.	327.	8808.	—	873.
					60.
					26,100.
z zagr.	29,293.	5100.	51,792.	—	211.
					5090.

Targi Belgijskie i Francuskie coraz się podnoszą. Ostatnie przybrały nawet pewien rodzaj gorączki, gdyż skończone zniwa ogólnie o $\frac{1}{2}$ lub $\frac{1}{4}$ mniej od zwyczajnego zbioru dały wypadku. Według dzienników rząd Francuski miał zaasynnować trzydzieści kilka milionów franków na zakupienie zboża w Egipcie, gdyż dostarczenia z tamtych stron zapewne zostaną we Włoszech, gdzie ludność zagrożona zupełnym niedostatkiem. W Hollandyi, Hamburgu i na wszystkich portowych targach wiele było ożywienia i ceny wszędzie przybierały.

Nasza giełda niezwykle może w tym roku nieznanym ruchem okazywała głównie pod wpływem znacznych transakcyi na rachunek francuski. — Spekulacya przytem nabrała odwagi i tak na wyższych jako i poślednich gatunkach pełnych 20 Guld. możemy notować podniesienia; przy wielkiej ochocie do kupna.

W ciągu tygodnia sprzedano z wody pszenicy szefli 128,760, ze spichrza 11,760, żyta 540.

Płacono za szefel pruski wagi berlińskiej	Tal. sgr. fen.	Tal. sgr. fen.
Pszenicy z wody . . . . . od 90—91 funt.	2 20 —	2 27 11
dito . . . . . od 91/92, 92/93 »	2 27 6	3 2 6
dito . . . . . od 94 »	3 3 4	— — —
Ze spichrza . . . . . od 90—92/93 »	2 26 8	3 2 6
żyta . . . . . od 85 »	2 2 —	— — —

Czas mamy bardzo niestały i częste przechodzą ulewy.

W ciągu tygodnia na 3 berlinkach, 89 tratwach przebyło Torun: pszenicy 1980 szef., rzepaku 2220, belek sosnowych 21,673, opału sążni 68, belek dębowych 1404, bali dębowych lasztów 84 i klepki laszt. 63.

Cały spław polski w tym roku pszenicy 1,292,160 i żyta 26,820.

Kursa zamian. — Londyn 199 $\frac{1}{2}$. Hamburg 45 $\frac{1}{2}$. Amsterdam 102.

Makowski Kendzior & Comp.

Przybyli do Poznania dnia 20. Sierpnia.

BAZAR: Sokolnicki z Grodziszeczka.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Meden z Bytnia; Hantelmann z Wschowy; Przyborowski z Kargowy; Hammelmann i Karfunkelstein z Lipska.
POD CZARNYM OREEM: Długolecki z Dąbków.
HOTEL DREZDENSKI: Hr. Skórzewski z Broniszewie; Plater z Psarskiego; Stock z Wielkiego; Moraczewski z Ciszewa; Flatau i Aschert z Berlina; Mitscherlich z Schweinfurth; Zernow z Szczecina; Salge z Magdeburga i Boas z Skwierzyny.
HOTEL RZYMSKI: Karłowski z Dobieszowa; Stanowski z Środy.
HOTEL PARYSKI: Krzykowski z Popowa i Radoński z Kociałkowej górki.
POD ŻŁOTĄ GESIĄ: Penselow i Schmude z Szremu; Zakrzewski z Baranowa.
HOTEL BERLIŃSKI: Fietsch z Wrześni; Karwowska z Leszna i Moszczeński z Marcinkowa dolnego.
HOTEL WROCŁAWSKI: Drögsler z Xiąża.
GOSPODA SZLASKA: Hermann sen. i jun Grönebach; Liedke z Winterberga.
POD ŁABEDZIEM: Bitterling z Wrocławia.
W mieszkaniu prywatnem: Günther z Pily, ul. Mała Rycerska nr. 16; ks. Rogowski z Chelma, ul. Długa nr.; Caro z Świecia, rynek nr. 89.

mał nadgrode na wystawie w Wrześni dnia 16. Czerwca r. b., lecz dla zbyt małej ilości rozprzedanych biletów wówczas wylosowanym nie był. — Biletów po cenie 1 Talara można na ten przedmiot dostać u kupca Łanowskiego w Środzie; u oberżysty Paprzyckiego w Wrześni i u Sekretarza Dyrekcyi.

Dyrekcyja zapraszając na to Zebranie tak członków jako też chcących przystąpić do Towarzystwa obywateli, ma nadzieję, iż zgromadzenie to będzie liczniejsze od poprzednich, i że obywatele gospodarze większy okażą jak dotychczas udział do towarzystwa, mającego na celu wzajemne oświecanie się i poprawę gospodarstwa krajowego.

Kto chce umieścić na wychowanie córeczki lub synów, Temu wskaże stósowne miejsce

Mac Braun,

Deput. szkół m. Poznania, (Nr. 5. Wielkich Garbar).

Gotowe rzeczy dla dzieci poleca
H. Schultz, ulica Fryderykowska Nr. 32,
vis-à-vis Landszafty.

Wielki skład Leodyjskiej broni

J. J. Lohnisa Syna w Kolonii

dostarcza pojedyncze flinty od Tal. 2 Sgr 20 do Tal. 10, dubeltówki od Tal. 6 do Tal. 100; między temi wykładane nowym srebrem po Tal. 9, ze śrubami patentowanymi i zamkami na łańcuszkach po Tal. 11, takie same z nowym srebrem po Tal. 15, z przedniej stali na wzór wstążki po Tal. 16, srebrem wykładane i gustownie ryte od Tal. 20 do Tal. 40. — Ciągnięte sztucery od Tal. 9 do Tal. 20. Pistolety od Tal. 1 Sgr. 5 do Tal. 10. Za robotę bez nagany ręczy się. Uprasza się o listy i pieniądze franco. Pieniądze mogą też być składane u bankiera pana **H. Brendel w Berlinie.** Obszerny spis cen chętnie udzielonym będzie.

Karol Schuch & Comp.

we Wrocławiu, ulica Olawska
Nr. 46.

polecą laskawiej publiczności swój dobry i zamożny skład naczyń kościelnych wszelkiego rodzaju, jako to: monstracyj, kielichów, cyborjów, ostensorjów, paten do chorych rozmaitej formy, pacyfikalów, ampułek, zamków do kapp, ampułek i kubków do chrztu, tarybularzy, kropideł, lamp, pajaków, świeczników itp. w szlachetnych i nieszlachetnych kruszcach. A gdy przez 30 lat podejmowali z dokładnością te roboty i w tej mierze powołać się śmiało mogą na głośne i przynadne świadectwo najwyższej władzy Duchowieństwa, zaręczają przytém, że artystom i handlarzom w tak gruntownej i wykończonej pracy w konkurencji tego rodzaju, wyprzedzić się nie dadzą; — przytém przyjmują wyżej wspomnieni wszelkie zamówienia tego rodzaju do złozenia i pośrebrzania, jako też ich naprawy, zaręczając: o ile być może podawanie za robotę ceny najniższej i jak najprędze jej uskutecznienie.

Towarzystwo zjednoczonych wynalazków w Paryżu, którego główne biuro pod Nr. 23. przy ulicy d'Antin na Batignolach posiada

nowy sposób garbowania skór, tańszy o jedną trzecią od zwyczajnych,

a za pomocą którego skóry są nierównie trwalsze i piękniejsze. Sposób ten został sprawdzony przez komisją wyznaczoną do tego od rządu francuskiego, i na mocy tych doświadczeń Towarzystwo otrzymało po różnych państwach 10 przywilejów. Towarzystwo upoważniło nas do sprzedawania tego sposobu na całe W. Księstwo Poznańskie. Polecamy niniejszym panom garbarzom rzeczony środek, dodając, że mamy u siebie próby skór w ten sposób garbowanych, i wszelkie objaśnienia i warunki na żądanie chętnie udzielimy.

W. Stefański & Comp.

w Poznaniu w Bazarze.

Doskonały gorzelanny, żonaty, który zdolność swoją świadectwami udowodnić potrafi, może być przez pewnego właściciela dóbr w powiecie Gnieźnieńskim mieszkającego, poleconym, i jest gotów tenże kaucją za niego w każdym sposobie złożyć. Bliższą wiadomość udzieli na zapytania frankowane Ekspedycja gazety Poznańskiej.

Przy ulicy Młyńskiej Nr. 11. na drugim piętrze po lewej stronie jest do wynajęcia od Sw. Michała r. b. pomieszczenie bardzo ciepłe, składające się z przedzianka, pięciu pokoi, do tego współdział w ogrodzie, stajnia na jednego konia i wszelkie pomieszczenie gospodarcze.

Mieszkanie i piekarnia, mogąca też być użyta do pieczenia piekarników, z potrzebnymi sprzętami lub bez takowych, jest od Sw. Michała r. b. do wydzierzawienia na Chwaliszewie Nr. 63.

Pod Nr. 13. ulicy Wrocławskiej jest pomieszczenie na pierwszym piętrze, składające się z dwóch gustownie tapetowanych pokoi, z kuchni angielskiej, sklepu, stajni na 4 ry konie, wozowni itd. od 1. Października r. b. do wynajęcia.

Dom pod Nr. 34. ulicy Półwi jest do prze-

Bielidło à la rose.

Nowa ta kompozycja nadaje skórze szczególniejszą świeżość i delikatność, pleć staje się do aksamitu podobną i niezmienna się w niczym przy spoceniu się po lekkim dotknięciu chustką, utrzymuje skórę w dobrym stanie i niema żadnego metalicznego przymieszania.

Cena za pudełko 15 Sgr.

Przeciw piegom,

plamom, nieczystej żółtego koloru skórze, siniści na nosie, pozostałym plamom po piegach, polecamy jako najpewniejszy środek, naszą od wielu lat doświadczoną wielokrotnie wodę Lillionez, której w 14 dni doznaje się skutku, w razie przeciwnym pieniądze zwróca się.

Fłaszczka kosztuje 1 Tal., (za pół flaszczyki po 20 Sgr., ponieważ nie są zwykle wystarczające, nie zaręcza się).

Powyżej wymienionych przedmiotów można dostać w handlu żelaza **S. J. Auerbacha** w Poznaniu.

Rothe & Comp.

Berlin dawniej Kolonia.

DU BARRY

mąka przywracająca zdrowie i siły,

dla chorych wszelkiego wieku i dzieci słabych.

REVALENTA ARABICA

mąka przyjemna na śniadanie i wieczerzą,

odkryta, wyłącznie chodowana i wprowadzona przez

BARRY DU BARRY I SPÓŁ.,

77. Regent street, London,

właściciela państw Revalenta, i maszyny patentowanej, która jedynie Revalentę, jaką jest i jaką być powinna, dokładnie wyrabia i siłę jej uzdrawiającą rozwija.

Revalenta arabica sprzedaje się u mnie i u Panów Podagentów po następujących stałych cenach:

pudełko zawierające 1 lb.	1 Tal. 5 Sgr.	} przepisem do używania w języku polskim i niemieckim.
dito	2 lb. 1 " 27 "	
dito	5 lb. 4 " 20 "	
dito	12 lb. 9 " 15 "	

Ażeby zaś każdy używający téjże Revalenta Arabica na sobie doświadczyć mógł, sprowadziłem także pudełko mieszczące w sobie po 1/2 lb., które po 20 Sgr. sprzedaję.

Główna Agentura w prowincji Poznańskiej:

Ludwik Jan Meyer, Nowa ulica.

Podagentury Pana Lud. J. Meyer w prowincji Poznańskiej,

u których REVALENTA ARABICA prawdziwa po cenach wyżej podanych jest do nabycia:

w Kościanie, Pan E. Laskiewicz sen.,
w Miłosławiu, Pan Brzyzowski,
w Ostrowie, Panowie Cohn et Comp.,
w Strzałkowie Pan Levy Grünberg.
w Wągrowcu Pan R. Gozimirski,

Dla prowincji Poznańskiej poleciliśmy pod dniem dzisiejszym główną Agenturę Panu Ludwikowi Janowi Meyer przy ulicy Nowej, który także i na prowincji ustanowi chętnie podagentów, skoro się takowi do niego o zasięgnięcie bliższych warunków franco zgłoszą.

Londyn, dnia 11. Lutego 1853.

BARRY DU BARRY & COMP.

HERBATE,

piękną i najpiękniejszą karawanową, także żółtą i inną Wschodnio-Indyjską herbatę, polecają po cenach tanich odpowiednich gatunkowi

W. F. Meyer & Comp.,
plac Wilhelmski Nr. 2.

Zakład zimną wodą leczący na Wilczaku pod Bydgoszczą,

który szczególnie w tym roku licznym pobytom gości się szaszczyca, ma przyjemną okolicę i jest nader obfity w wyborną, zdrową źródlaną wodę. Z chorób pod dzielnym kierunkiem lekarza Instytutu, Pana Dra. Borchard, z nadzwyczajnym skutkiem w zakładzie leczonych, zasługują szczególnie na uwagę: **slabość trawienia** z brakiem apetytu i drażliwością żołądka, **choroba na watrobę**, która już do stwardnienia téjże doszła, **choroby hemoroidalne** z wszelkimi swemi następstwami itd., **reumatyzm i podagra**, połączona już nawet z nabrzmieniem członków, **skrofuty** w wszelkim rodzaju; **nerwowy** (półczęściowy) **ból głowy; koftyny** itd. itd.

Ceny za kuracją i za pobyt w zakładzie są jak najtaniej oznaczone. Zastrzeżenie do regulaminu drukowanego, który każdy pacjent do zakładu przyjęty odbierze, przekonano łatwo, iż założycielom tegoż błogiego Instytutu zależało na tém, ażeby nietylko bogaci i możni, ale także i mniej majątni skutków onego doznawać mogli. Zakład dokłada także w każdym względzie starania, aby leczącym się gościom pobyt w tymże jak najbardziej uprzyjemnić. I tak np. znajduje się w pokoju bawialnym dla muzycznych skrzydło, dla czytających gazety wielki atlas Sohra, globus itd. Oświadczając jeszcze podpisany, że leczenie wodą w każdej porze roku, więc także i zimą z skutkiem da się uskutecznić, poleca niniejszym zakład swój wodnoleczący jak najuprzejmiej.

W Sierpniu 1853. **Klahr,**

pens. Sekretarz poczty, właściciel zakładu leczenia zimną wodą w Wilczaku pod Bydgoszczą.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
8. Sierp.	+ 10, 0°	+ 15, 0°	27" 11, 0"	Poludn. z.
9. "	+ 9, 8°	+ 18, 3°	28" 0, 0"	Poln. wsch.
10. "	+ 9, 0°	+ 17, 6°	28" 0, 5"	Poludn.
11. "	+ 7, 5°	+ 18, 0°	27" 11, 8"	Poln. zach.
12. "	+ 9, 4°	+ 18, 3°	27" 10, 3"	Poln zach.
13. "	+ 8, 3°	+ 19, 5°	27" 11, 2"	Zachodni.
14. "	+ 8, 0°	+ 18, 7°	27" 11, 0"	Zachodni.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 19. Sierpnia 1853.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papierami.	gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	—	100½
dito z roku 1850	4½	—	102½
dito z roku 1852	4½	—	102½
Obligi długu skarbowego	3½	—	93
dito premjów handlu morskiego	—	—	142½
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	91½
dito miasta Berlina	4½	—	102
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	100
dito Prus Wschodnich	3½	—	97½
dito Pomorskie	3½	—	99½
dito W. X. Poznańskiego	4	—	104½
dito W. X. Pozn., nowe	3½	—	98
dito Śląskie	3½	—	99½
dito Prus Zachodnich	3½	—	96½
Bilety rentowe Poznańskie	4	100½	—
Louisdory	—	—	110½
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3½	94½	—

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dnia 17. Sierpnia, 1853. r.

	od		do	
	tal.	szc.	tal.	szc.
Pszonicy, szefel	2	15	—	25
Żyta, szefel	2	2	6	2
Jęczmienia, szefel	1	14	6	1
Owsa, szefel	1	—	—	3
Tatarki, szefel	1	15	—	20
Grochu, szefel	2	2	6	2
Ziemniaków, szefel	—	14	—	16
Siana, centnar	—	22	6	—
Słomy, kopa	8	—	—	9
Masła, garniec	1	25	—	2
Spiritusu (beczka 120 kw.) 80 ½ Tral.	24	—	—	24